

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Primjena modela Teorije odgovora na zadatak u razvoju i analizama ispita

Josip Šabić

Uobičajene pisane provjere znanja

...bodovanje
određeno unaprijed

ISPIT	Bodovi
Zadatak 1.	1
Zadatak 2.	1
Zadatak 3.	1
Zadatak 4.	1
Zadatak 5.	1
Zadatak 6.	2
Zadatak 7.	2
Zadatak 8.	2
Zadatak 9.	2
Zadatak 10.	2
Zadatak 30.	4
Ukupno	50

Uobičajene pisane provjere znanja

ISPIT	Bodovi	Postotak riješenosti
Zadatak 1.	1	71 %
Zadatak 2.	1	49 %
Zadatak 3.	1	55 %
Zadatak 4.	1	89 %
Zadatak 5.	1	32 %
Zadatak 6.	2	21 %
Zadatak 7.	2	64 %
Zadatak 8.	2	51 %
Zadatak 9.	2	63 %
Zadatak 10.	2	45 %
Zadatak 30.	4	52 %
Ukupno	50	55 %

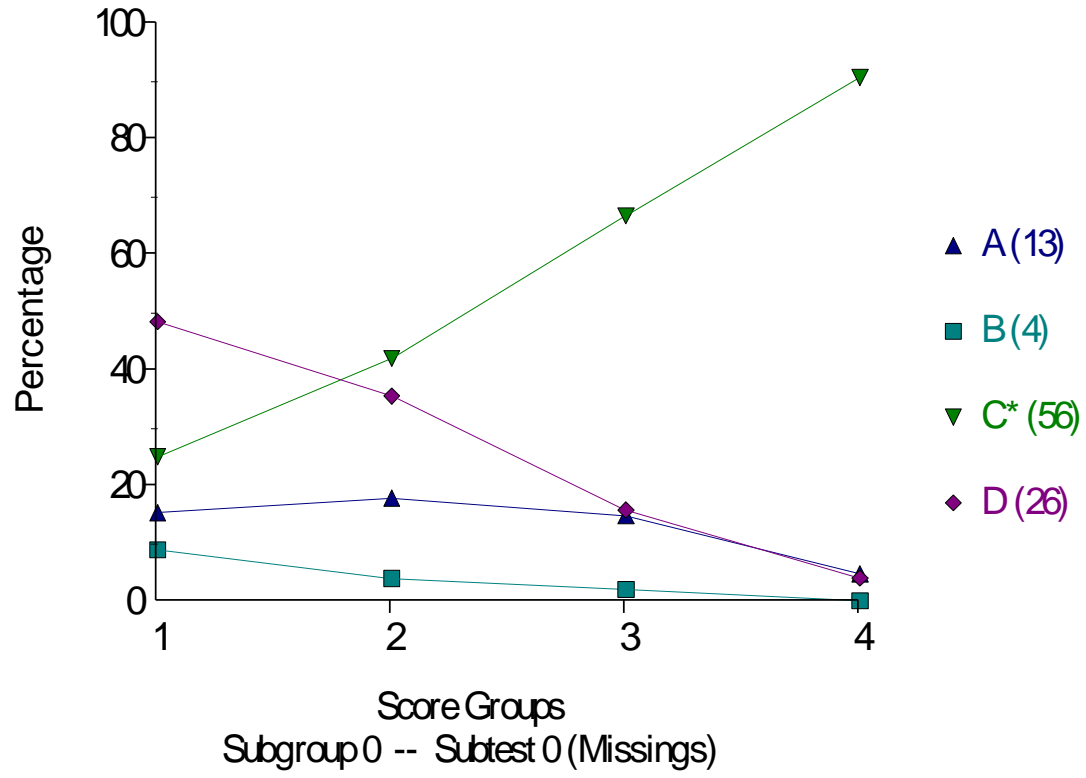
...naknadnim
analizama često se
utvrdi neslaganje
težine zadataka i
broja bodova

Klasična teorija testova

Dobar zadatak

Item 1 Rit = 0,51

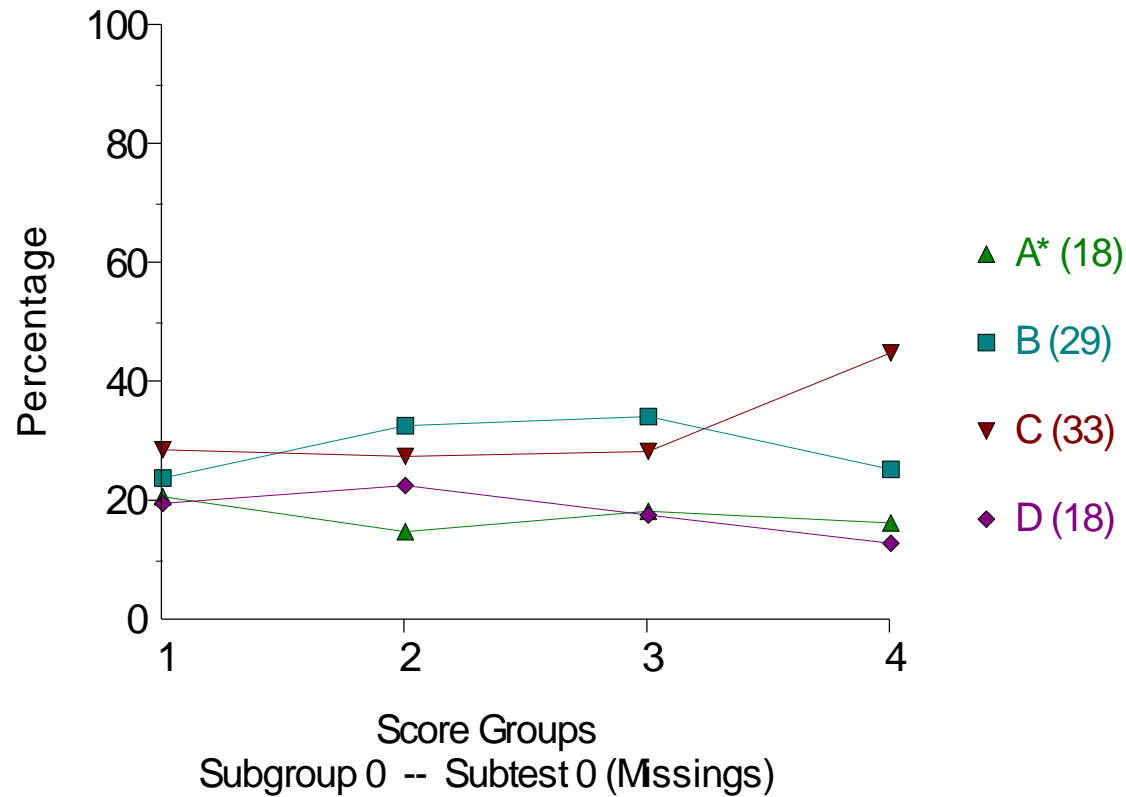

Klasična teorija testova

Loš zadatak

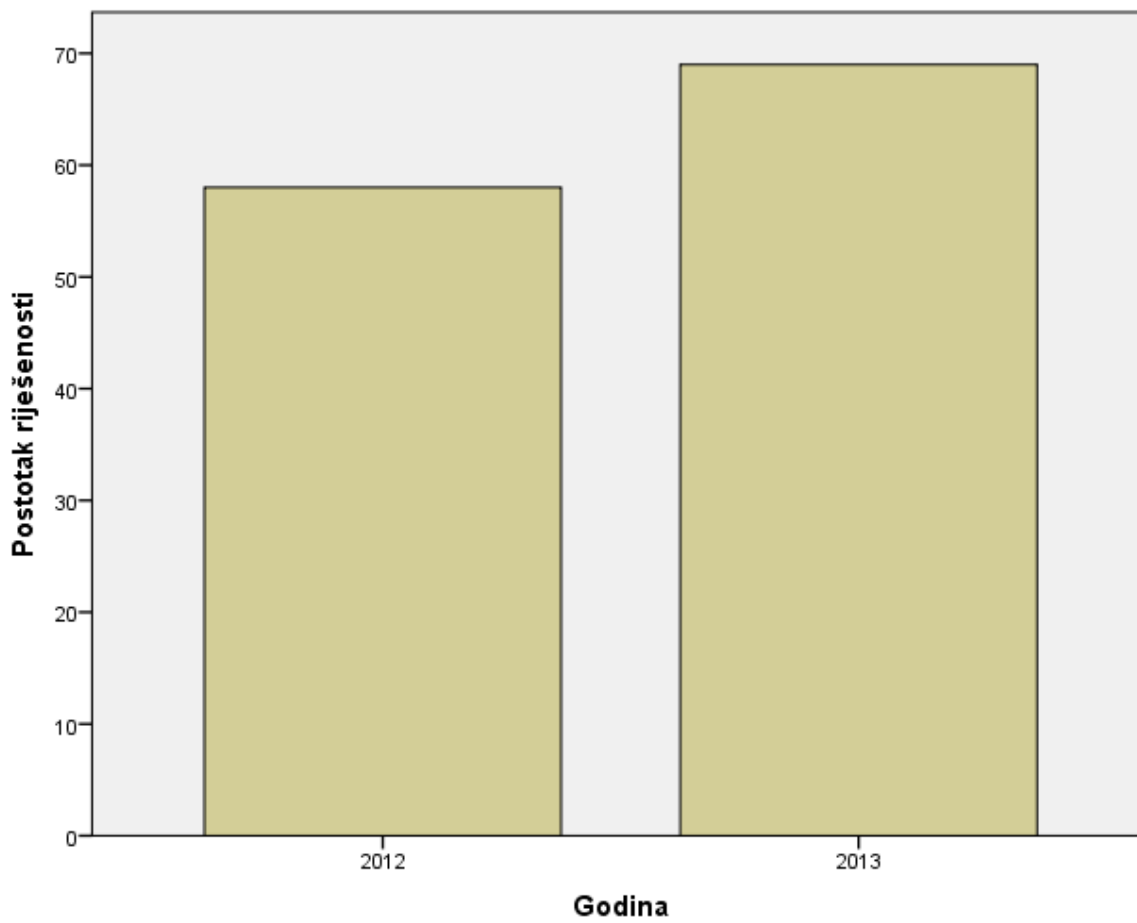
Item 58 58 Rit = -0,04

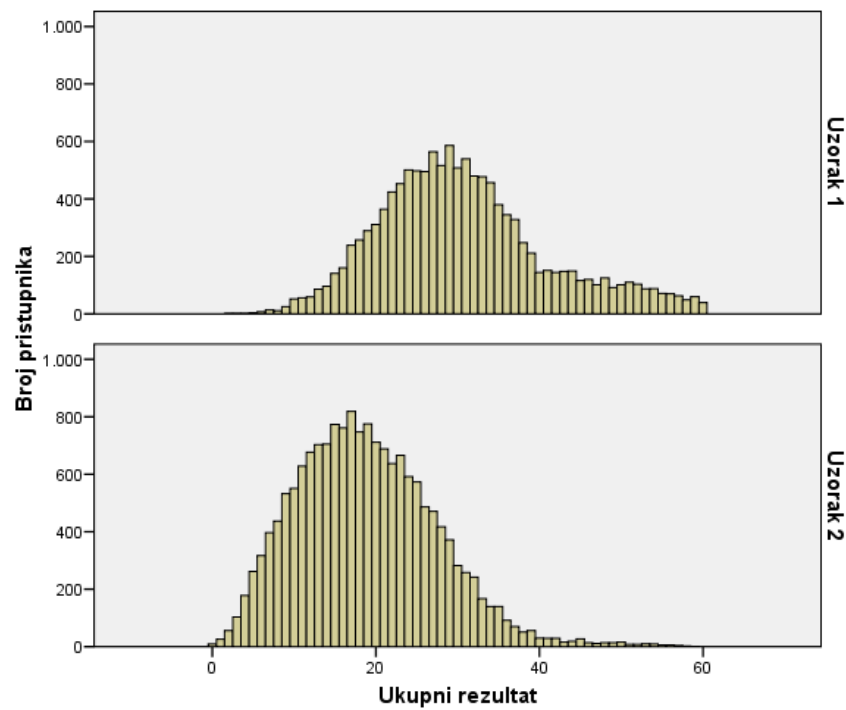
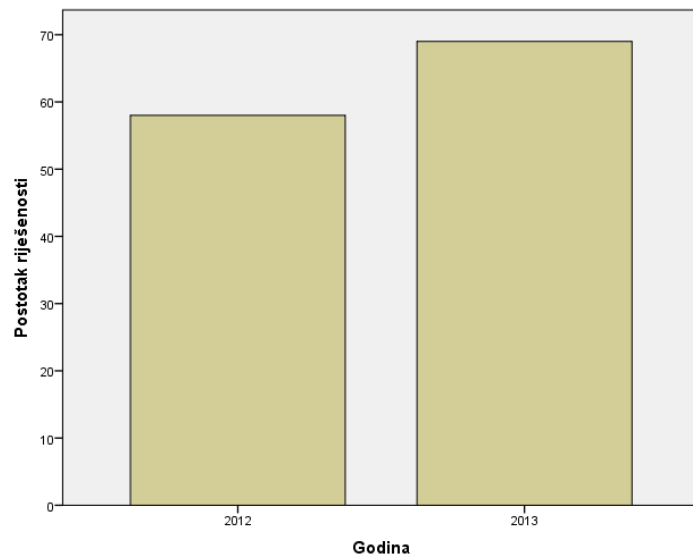
Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Postotak riješenosti nekog zadatka u dva ispitna roka

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Klasična teorija testova

- učenikov rezultat na ispitu = učenikov pravi rezultat + pogreška
- veći broj zadataka u ispitu – veća pouzdanost
- **težina** (postoci riješenosti zadataka) i **diskriminativnost** (korelacija rezultata na zadatku i rezultata na ispitu) zadataka uvelike ovise o konkretnome uzorku (npr. o razlikama između različitih generacija pristupnika)

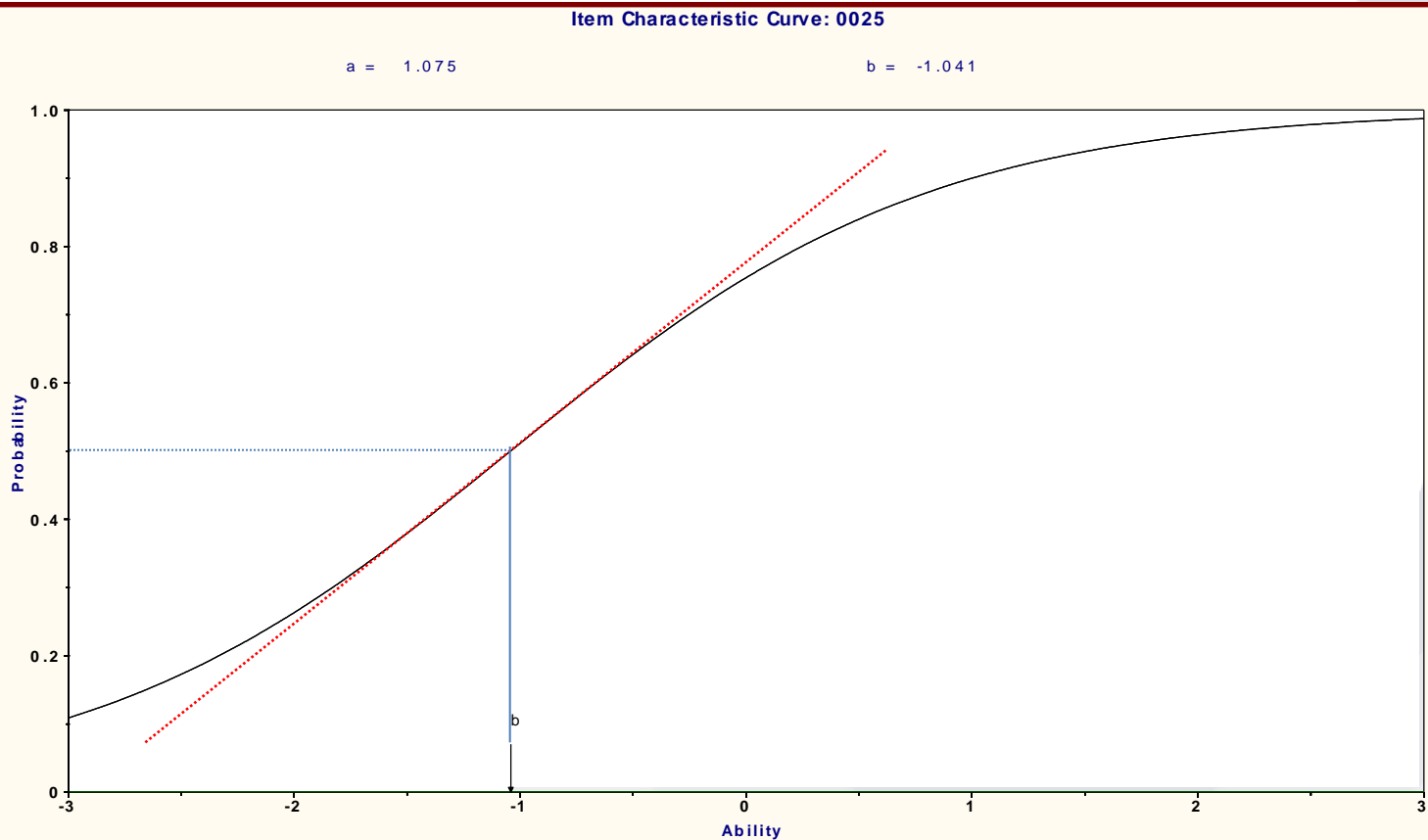
Teorija odgovora na zadatak

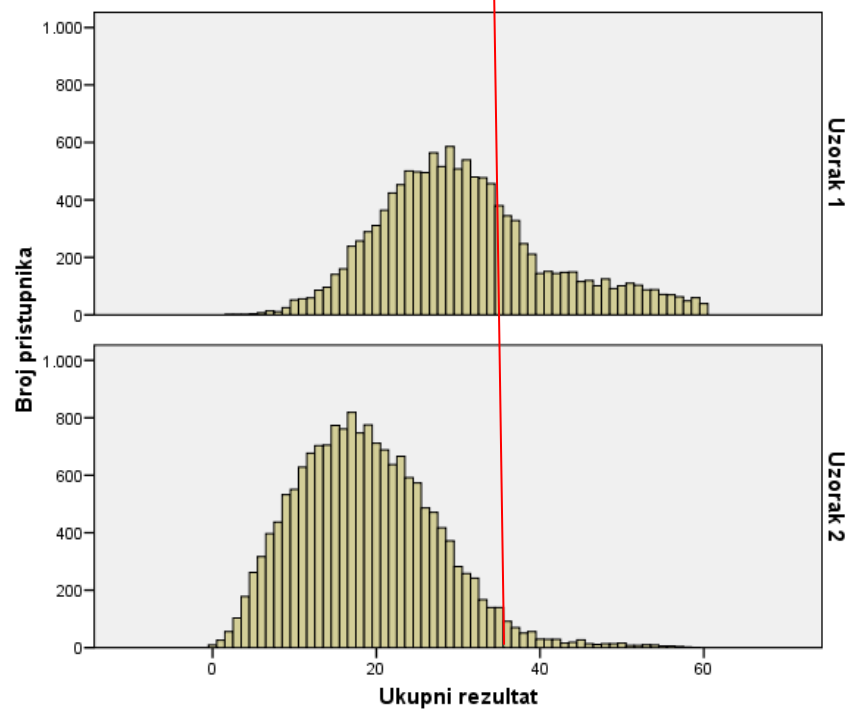
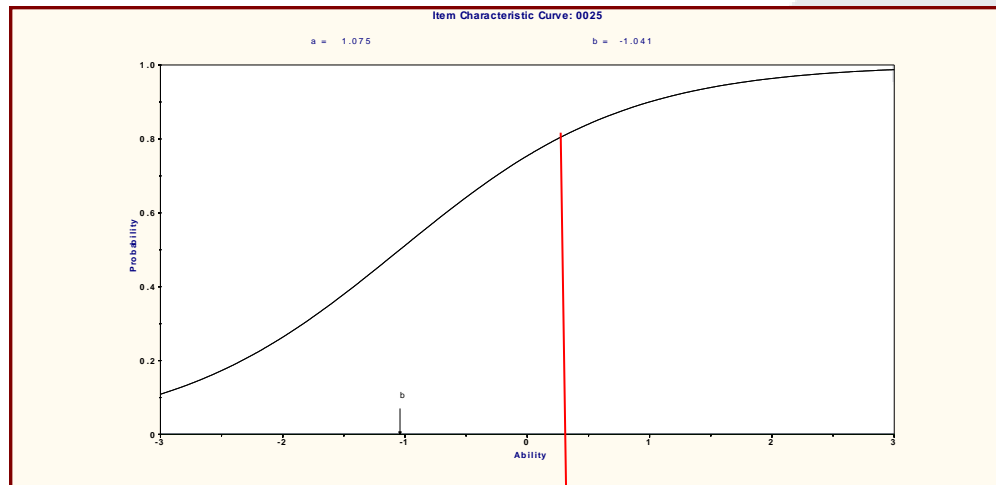
- Parametri težine i diskriminativnosti zadatka stabilniji – temelje se na logističkom modelu koji prema teoriji funkcionira jednako za različite uzorke pristupnika bez obzira na određene razlike među njima

Teorija odgovora na zadatak

Karakteristična krivulja zadatka i parametri **a** (diskriminativnost) i **b** (težina)

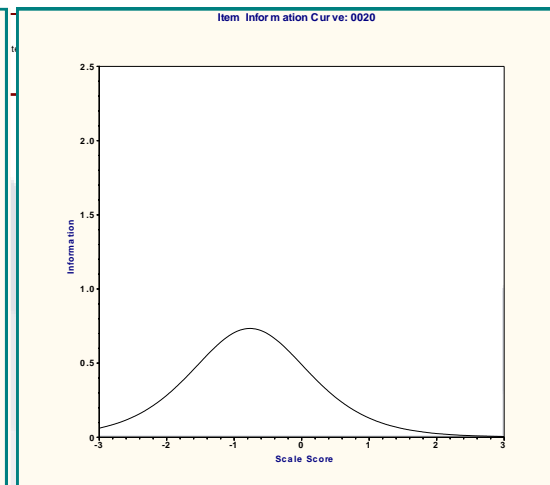
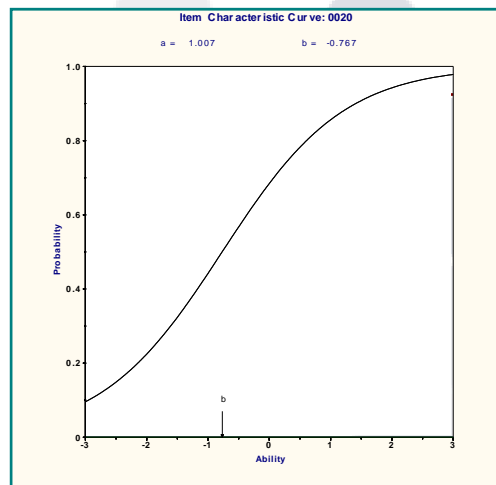
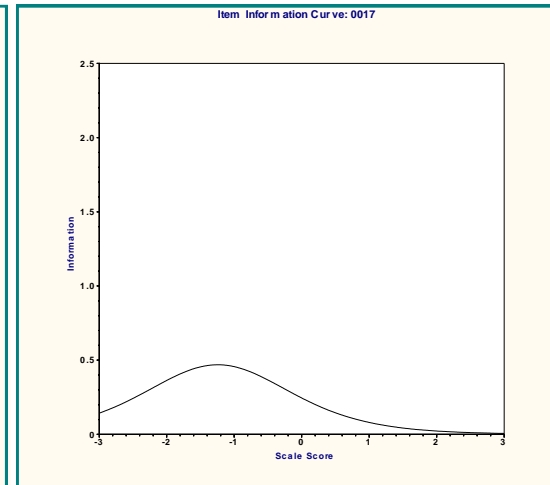
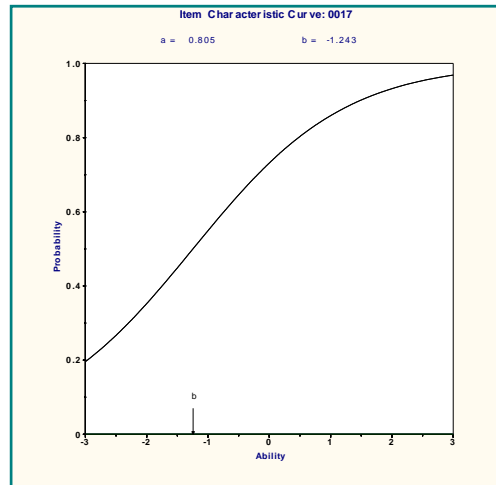
Teorija odgovora na zadatak

- Diskriminativniji zadaci u pravilu su i informativniji za utvrđivanje razlike u znanju učenika – u okviru TOZ ti zadaci imaju veću zastupljenost u izračunu ukupnog rezultata
- Vrlo vrijedne informacije za pohranu u banku zadataka – jer je vjerojatnije da će parametri vrijediti i u drugom uzorku iz iste populacije

Teorija odgovora na zadatak

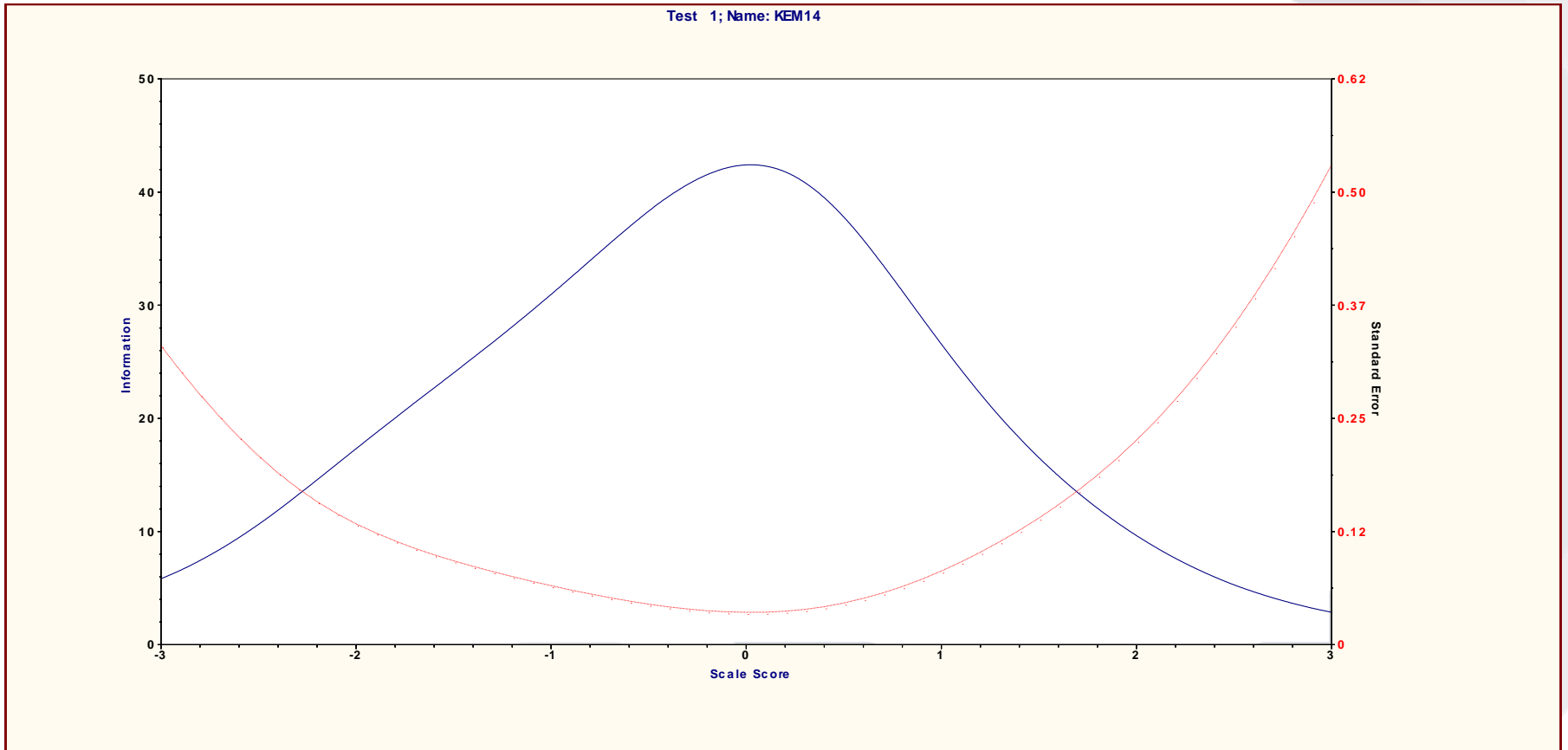
Karakteristične krivulje zadataka i informacijske krivulje zadataka

Teorija odgovora na zadatak

Ukupna informativnost ispita

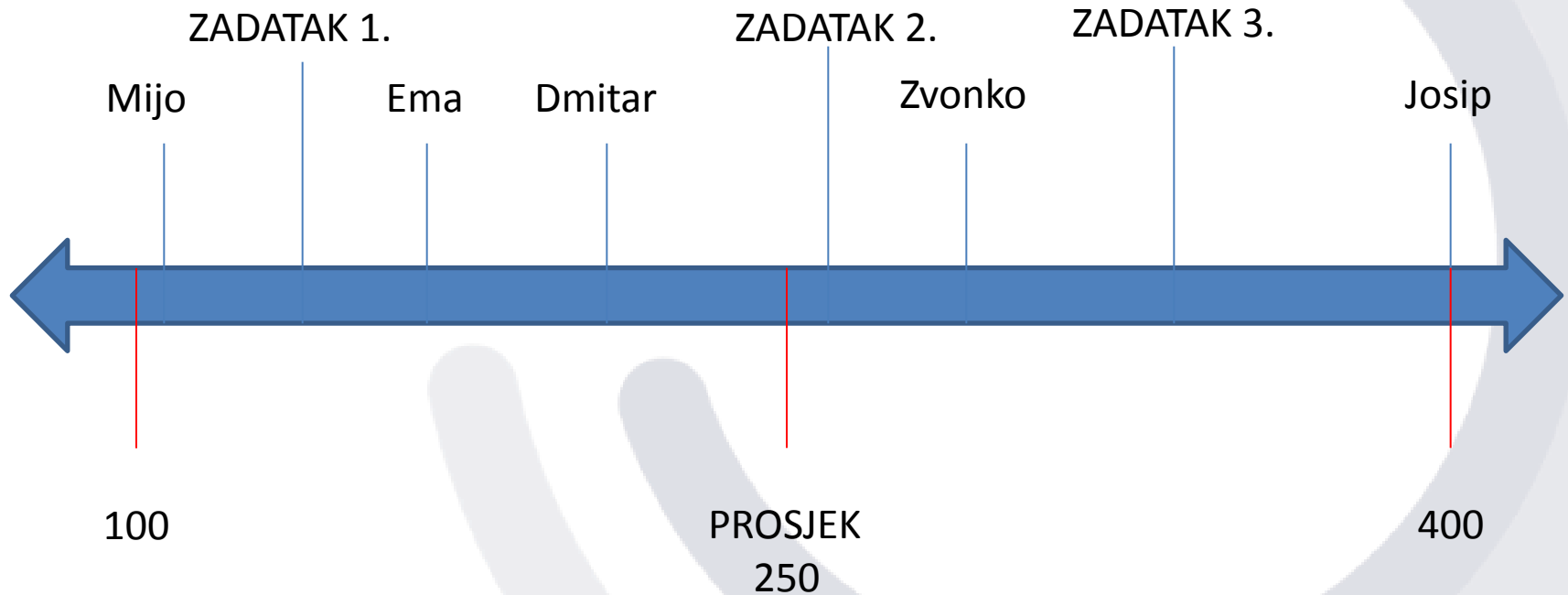
Teorija odgovora na zadatak

- Zadaci i učenici na istoj skali – težina zadataka i razina usvojenosti predmeta od strane učenika
- **Sidrišni zadaci** (*anchor items*) – određeni broj istih zadataka na različitim ispitnim rokovima
- Preračunavanje rezultata na **istu skalu** (*test equating*) – slično transformaciji Fahrenheita u Celzijeve stupnjeve
- U našem projektu korištena je skala 100-400 bodova sa sredinom 250

Teorija odgovora na zadatak

Zadaci i učenici na istoj skali - ilustracija

Teorija odgovora na zadatak

- Prilikom sastavljanja ispita od zadataka poznatih metrijskih karakteristika mogu se birati zadaci koji su najinformativniji u rasponu u zoni praga pojedine ocjene – kako bi se postigla što valjanija i pouzdanija klasifikacija učenika

Teorija odgovora na zadatak

- Zadaci se ne objavljuju po završetku ispitivanja jer je to preskupo – dobri (informativni) zadaci se opet koriste u nekima od narednih rokova – s vremenom se poboljšava kvaliteta ispita jer su u njima zadaci poznatih metrijskih karakteristika
- **Moguća potpuna standardizacija ispita i usporedivost rezultata među različitim rokovima**

Specifikacija ispita i ujednačavanje inačica

Ispitne inačice se ujednačavaju prema različitim kriterijima:

- Sadržaj - područje, podpodručje, ishod
- Težina zadataka
- Kognitivne razine, popratni sadržaji, slike...
- ...
- Informativnost (cijelog testa i pojedinih sadržajnih područja)

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Hvala!

josip.sabic@ncvvo.hr